

AZ EGÉSZSÉG HAJLÉKA

Kaufmann Oszkár:

A jövő évtized építésze

A világhírű magyar építész, aki állandóan Berlinben lakik, széles vonásokban rajzolja meg az alábbiakban az építészeti jövő fejlődését.

A jövő évtized építésze teljesen mechanizálódik. Én a magam részéről félve várom az építészeti mechanizálódását, mert nem ez az én művészi ideálom. De haladni kell a korrallal és az építésznek is be kell látnia, hogy ma már nem az a szép, ami azelőtt volt.

A lakás gépszerű lesz. Minden felesleges dolog elmarad és még a díszítőművészet is a praktikusság elvein fog alapulni. Természetesen minden új ház külsején is látni lehet majd, hogy milyen felfogásban készült, hiszen az építészetben a külső mindig jelzi az építkezés stílusát és lényegét.

Egészen bizonyos, hogy a jövő évtized házai a magasba épülnek, mert egyre drágább és drágább lesz a telek és terjeszkedni így csak a magasba lehet. Ennek ellenére a lakóházak nem bérkaszárnnyá lesz-

nek, hanem úgy épülnek majd magasságuk ellenére, hogy levegős, szellős legyen minden egyes lakás és hogy kedvező időben több oldalról is érje napfény.

A legegyszerűbb jóslásokba bocsátkozni a középületek új építési irányjaival kapcsolatban. Szinte bizonyos, hogy a jövő középülete olyan lesz, hogy egy-egy épületben mindent el lehessen intézni, ami odatartozik. Világosabban úgy fejezhetném ki magam, hogy a jövő építészete megszünteti az aktavándorlásokat, „Egy épületben lesz az illető minisztérium, vagy középület minden egyes ága.

Példának talán legjobb megemlíteni a rendőrség és az igazságszolgáltatás elhelyezését egyetlen épület-óriásban. Egy épületben lesz a rendőrség, a fogda, az ügyészség, a bíróságok, a fegyház, a fellebbezési fórumok, az igazságügyminisztérium és minden, ami a bűnnel és az igazságszolgáltatással kapcsolatos.

Nem kell az aktákat kocsin átszállítani az egyik épületből a másikba, nem kell a foglyot rabautón a város egyik végéből a másikba vinni, mert minden ott lesz egyetlen házban.

És így lesz mindennel. Egy épületben lesznek a pályaudvarok a postákkal, egy épületsorozatban lesznek elhelyezve a vásárcsarnokok a vágóhidakkal, hűtőházakkal és kirakodóhelyekkel és egy házban lesz például talán a praktikusság elve alapján az állami zálogház a munkaközvetítő hivattal.

A legérdekesebb a jövő színházának kérdése. A világítási lehetőségek óriási haladása bámulatos változásokat fog előidézni a színházak jövőbeli építéseiben. Valószínű, hogy dekoráció helyett nemsokára

mindenütt vetítés lesz és ha lesznek is elvétele dekorációk, a jövő színházában nem lesz úgynevezett „díszletezés”. A díszletmunkások eltűnnek a színpadról és a továbbra is dekorációval dolgozó színházak a zsinórpadlásról fogják leereszteni a díszleteket. Megszűnik a felvonásközötti díszletépítés és ott, ahol nem a vetítőgép, a zsinórpadlás adja majd a dekorációt.

A színházépítés technikája is gyökerében változik meg természetesen ezáltal: Nem kell olyan mély színpad, mint eddig és így nagyobb lesz a nézőtér. Erre nagy szükség van, hiszen a jó színészerő egyre drágább lesz és így a bevételt is fokozni kell.

Beleszólnak azonban a színházépítésbe a revük és a színházakban is tért hódító filmjelenetek. Még nem tudni, mi fog megszületni a színház és a hangos film okozta moziválságból, de egy tény, hogy a jövő évtized színháza sok tekintetben egyáltalán nem fog külsőleg hasonlítani a mostaniakhoz.

Az is bizonyos, hogy a színház is felfelé fog terjeszkedni és magasabb lesz.

Ami a jövő évtized kislakását illeti, itt is a százszázalékos praktikusság fog szerepet játszani. A konyhai tűzhelyről egyenesen a terített asztalra kerül az étel. Ez már így van most is a luxuslakásokban, de a jövő évtized meghozza ezt a praktikusságot a kislakásnak is

Az is bizonyos, hogy a tetők laposak, kertések lesznek és mint említettem, a főszempont az lesz, hogy a jövőben több fény, több levegő jusson a lakóra.

Most pedig rátérek az építési anyagra. Évszázadok óta nem jöttek rá arra az emberek, hogy esetleg

mással is lehet építkezni, mint téglával és malterrel. Most végre megkezdődött a beton, az acél és az üveg korszaka. A téгла egyre jobban kiszorul az építkezésből és a jövő évtized folyamán nagyon kevés házat fognak téglával építeni.

Még csak egyet akarok megjegyezni. A jövő évtized sem fogja megszülni az úgynevezett gömbházat, mert semmi értelme sincs és ellenkezik a praktikuság, meg az ízlés követelményeivel.

Budapesten az 1927-es évben 22.016 épület volt. Ebből 19.506 lakóház, 2510 egyéb épület. A gyári épületek száma 806, az üzlethelyiségek, raktárak száma 338, iskolák és nevelőintézetek száma 233, állami közigazgatási épületeké 58, városi, közigazgatási épületeké 36, katonai épületeké 16, temploma és kápolnája 42 van Budapestnek. Egyéb egyházi és felekezeti jellegű épület 35 van Budapesten. Múzeum és könyvtár van 20, egyéb tudományos intézet 16, színház és mulatóhelyiség 38. Kórház és gyógyító intézet 91. Fürdőépület 20, szegényház és hasonló intézmény 13, rendőri épület és fogház 21.

Ne félj a tudatlanságtól, hanem félj az áltudománytól. Belőle ered minden rossz a világon.

(Tolsztoj)